

Posuzování vlivů záměrů a koncepcí na životní prostředí

JARO 2012
IVANA PRŮCHOVÁ

Prameny právní úpravy

- **Směrnice EIA (ZÁMĚRY):**
  - Směrnice Rady ES o zhodnocení vlivů určitých veřejných a soukromých projektů na životní prostředí č. 85/337/EC ze dne 27. června 1985, ve znění novel (Směrnice EIA)
- **Směrnice SEA (KONCEPCE)**
  - Směrnice EP a Rady 2001/42/ES ze dne 27. června 2001 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí (Směrnice SEA)
- **Úmluva o hodnocení vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států - Espoo 1991, Kyjevský protokol 2003**
- **Aarhuská úmluva (č. 124/2004 Sb.m.s.)**

Prameny právní úpravy

- Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí ve znění pozdějších předpisů
- vyhl.č. 457/2001 Sb., o odborné způsobilosti a úpravě některých dalších otázek souvisejících s posuzováním vlivů na životní prostředí
- vyhl.č. 353/2004 Sb., kterou se stanoví bližší podmínky osvědčení o odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví, postup při jejich ověřování a postup při udělování a odnímání osvědčení

Prameny právní úpravy

- z.č. 183/2006 Sb., o územním územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů
- z.č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
- další související přepsisy
  - složkové předpisy PŽP, předpisy týkající se utajovaných informací, obchodního tajemství atd.

Posuzování ZÁMĚRŮ (EIA)

Cíl a účel EIA

- posuzovat vlivy na životní prostředí v koncepčních i realizačních záměrech
- nástroj
  - prevence
  - komplexního přístupu k ochraně životního prostředí
  - zajištění trvale udržitelného rozvoje
  - zajištění účasti veřejnosti
  - získání odborného podkladu pro rozhodovací procesy

Posuzování vlivu záměrů na ŽP

- Záměr:
  - stavby,
  - činnosti
  - technologie
    - ✦ a jejich změny
- uvedené v příloze č. 1 zák. č. 100/2001 Sb.

Předmět posuzování

- a) **záměry uvedené v příloze č. 1 k tomuto zákonu kategorii I** a změny těchto záležitostí, pokud změna záležitosti vlastní kapacitou nebo rozsahem dosáhne příslušné limitní hodnoty, je-li uvedena; tyto záležitosti a změny záležitostí podléhají posuzování **vždy, - OBLIGATORNĚ**
- b) **změny záležitosti uvedeného v příloze č. 1 k tomuto zákonu kategorii I**, pokud má být významně zvýšena jeho kapacita a rozsah nebo pokud se významně mění jeho technologie, řízení provozu nebo způsob užívání a nejedná-li se o změny podle písmene a); tyto změny záležitostí podléhají posuzování, **pokud se tak stanoví ve zjišťovacím řízení,**
- c) **záměry uvedené v příloze č. 1 k tomuto zákonu kategorii II** a změny těchto záležitostí, pokud změna záležitosti vlastní kapacitou nebo rozsahem dosáhne příslušné limitní hodnoty, je-li uvedena, nebo pokud má být významně zvýšena jeho kapacita a rozsah nebo pokud se významně mění jeho technologie, řízení provozu nebo způsob užívání; tyto záležitosti a změny záležitostí podléhají posuzování, **pokud se tak stanoví ve zjišťovacím řízení,**
- d) záležitosti uvedené v příloze č. 1 k tomuto zákonu, které nedosahují příslušných limitních hodnot, jsou-li uvedeny (dále jen "**podlimitní záležitost**") a příslušný úřad stanoví, že budou podléhat zjišťovacímu řízení; tyto záležitosti podléhají posuzování, **pokud se tak stanoví ve zjišťovacím řízení,**
- e) **stavby, činnosti a technologie, které podle stanoviska orgánu ochrany přírody vydaného podle § 45h a 45i z.č. 114/92 Sb.** mohou samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti; tyto stavby, činnosti a technologie podléhají posuzování, **pokud se tak stanoví ve zjišťovacím řízení (natura 2000)**

Záměry vyloučené z posuzování

- záměr, o kterém rozhodne vláda v případě
  - nouzového stavu, stavu ohrožení a válečného stavu
  - z naléhavých důvodů obrany
  - z důvodů plnění mezinárodních smluv
  - záměr slouží k bezprostřednímu odvrácení důsledků nebo ke zmírnění nepředvídatelné události, která by mohla vážně ohrozit zdraví, bezpečnost, majetek obyvatelstva nebo životní prostředí.
- Z posuzování nelze ani z výše uvedených důvodů vyloučit záměry, které podléhají posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice České republiky

Záměry dle územních dopadů

- Záměry nepřesahující hranice státu
- Záměry přesahující hranice státu

Subjekty

Příslušný úřad

- MŽP nebo orgán kraje v přenesené působnosti, v jehož územněsprávním obvodu je navržen záměr nebo pro jehož územně správní obvod je zpracovávána koncepce.

Dotčený územní samosprávný celek

- územní samosprávný celek, jehož správní obvod alespoň zčásti tvoří dotčené území

Dotčený správní úřad

- správní úřad, který hájí zájmy chráněné zvláštními právními předpisy a jehož územně správní obvod alespoň zčásti tvoří dotčené území

Oznamovatel

- každý, kdo hodlá provádět záměr (též navrhovatel)

Oprávněné osoby

- osoby oprávněné zpracovávat dokumentaci, posudek, vyhodnocení, které jsou držiteli autorizace nebo osvědčení odborné způsobilosti (zpracovatel dokumentace, zpracovatel posudku a posuzovatel)

Veřejnost

- jedna nebo více fyzických nebo právnických osob
- občanské sdružení - místně příslušná jednotka občanského sdružení nebo obecně prospěšné společnosti, jejímž předmětem činnosti je ochrana veřejných zájmů chráněných podle zvláštních právních předpisů

Dotčený stát (vlivy přesahující hranice státu)

Proces posuzování

- oznámení
- zjišťovací řízení
- dokumentace
- posudek
- veřejné projednání
- stanovisko k posouzení vlivů

Zásady posuzování

- Zásada výběru aktivit podléhajících proceduře EIA
- Zásada komplexnosti a variantnosti řešení
- Zásada včasnosti
- Zásada účasti odborníků
- Zásada účasti veřejnosti
- Zásada odborné kontroly neboli
- Zásada dvoustupňovitosti

Stanovisko

- **právní povaha stanoviska**
  - odborný podklad pro vydání rozhodnutí nebo opatření podle zvláštních předpisů
- **význam pro navazující procesy**
  - (zejména pro procesy podle stavebního zákona)
- **doba platnosti**
  - 5 let ode dne vydání stanoviska
  - prodloužení platnosti - podmínky
    - ✦ na žádost oznamovatele
    - ✦ o 5 let
    - ✦ i opakovaně
    - ✦ Oznamovatel písemně prokáže, že nedošlo k podstatným změnám realizace záměru, podmínek v dotčeném území, k novým znalostem souvisejícím s věcným obsahem dokumentace a vývoji nových technologií využitelných v záměru.

Organizační zabezpečení

- Orgány příslušné k posouzení vlivů:
  - Ministerstvo životního prostředí
  - Krajské úřady
- Orgány příslušné k udělování autorizace a osvědčení:
  - Ministerstvo životního prostředí
  - Ministerstvo zdravotnictví

Posuzování KONCEPCÍ (SEA)

Pojem koncepce

- Koncepce:
  - strategie,
  - politiky,
  - plány nebo
  - programy

zpracované nebo zadané orgánem veřejné správy a následně orgánem veřejné správy schvalované nebo ke schválení předkládané

Vyhodnocení vlivů koncepcí

- **Vyhodnocení:**
  - výsledek posouzení vlivů koncepce na životní prostředí zpracované posuzovatelem koncepce.

Předmět posuzování

a) koncepce, které stanoví rámec pro budoucí povolení záměrů uvedených v příloze č. 1, zpracovávané v oblasti zemědělství, lesního hospodářství, myslivosti, rybářství, nakládání povrchovými nebo podzemními vodami, energetiky, průmyslu, dopravy, odpadového hospodářství, telekomunikací, cestovního ruchu, územního plánování, regionálního rozvoje a životního prostředí včetně ochrany přírody,

!!pozor *specifika posuzování vlivů nástrojů územního plánování (PÚR, ZÚR, ÚP - viz samostatná přednáška Stavební zákon a ochrana životního prostředí)*

b) koncepce, u nichž nutnost jejich posouzení, s ohledem na možný vliv na životní prostředí, vyplývá ze zvláštního právního předpisu

c) koncepce spolufinancované z prostředků fondů Evropských společenství

d) změny koncepcí

Koncepce nepodléhající posouzení

- a) koncepce zpracováváné pouze pro účely obrany státu,
- b) koncepce zpracováváné pro případ mimořádných událostí, při kterých dochází k závažnému a bezprostřednímu ohrožení životního prostředí, zdraví, bezpečnosti nebo majetku osob
- c) finanční a rozpočtové koncepce.

Koncepce dle územních dopadů

- v rámci ČR
- Přesahující hranice státu
  - dotčené území i mimo ČR nebo
  - na žádost dotčeného státu

Subjekty

- Příslušný úřad
- Předkladatel koncepce
- Dotčené správní úřady
- Dotčené územně samosprávné celky
- Veřejnost
- Posuzovatel
  - (osoba oprávněná ke zpracování vyhodnocení)
  - Dotčený stát (posuzování přesahující hranice státu)

Proces posuzování koncepcí

- Oznámení koncepce
- Zjišťovací řízení
- Vyhodnocení vlivů koncepce
- Návrh koncepce
- Veřejné projednání návrhu koncepce
- Stanovisko k návrhu koncepce
- Schválení koncepce
- Sledování a rozbor vlivů koncepce

Natura 2000 a posuzování vlivů na ŽP

- **Specifika**

- Koncepce nebo záměr, které mohou samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit evropsky významné lokality (EVL) nebo ptačí oblasti (PO) – tj. tzv. území Natura 2000
  - ✦ postupuje se dle § 45i ZOPK
  - ✦ nestanoví-li § 45i ZOPK jinak, postupuje se dle zák.č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
  - ✦ koncepce dle stavebního zákona (územní plánování) a dotčenost území Natura 2000 – zák.č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

Vztah koncepcí a záměrů

- princip obsahové shody a návaznosti